

Täysistunto

Perjantai 26.4.2024 klo 13.00—13.28

5. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran toimintakertomus vuodelta 2023

Kertomus K 4/2024 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan. — Keskustelu, edustaja Lintilä, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.04 **Mika Lintilä kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Sitra muistuttaa meitä tulevaisuuden ja huomisen tärkeydestä. Eduskunta perusti Sitran vuonna 67 tulevaisuuden menestyvän Suomen rakentajaksi. Vaikeina aikoina, joita elämme, on erityisen tärkeää, että Suomessa on organisaatio, jonka tehtävänä on katsoa tätä päivää kauemmaksi tulevaisuuteen. Sitra vaikuttaa laaja-alaisesti Suomessa, vaikka sitä ei aina suoraan tule ajatelleeksi. Suomi.fi-verkkopalvelu tai Duodecimin Terveyskirjasto ovat arkista käyttövaraa monille suomalaisille. Niidenkin luomisessa Sitra on ollut keskeisesti mukana.

Puhemies! Käsittelemme nyt Sitran vuotta 2023, jota hallintoneuvoston puheenjohtajana esittelen. Viime vuonna Sitran toiminnassa painottuivat erityisesti erilaiset kokeilut. Sitralaiset testasivat kuntalaispaneeleja esimerkiksi Merikarvialla ja Pieksämäellä, etsivät energiansäästöratkaisuja, rahoittivat digitaalisten terapioiden kokeiluja ja veivät suosittu Elämäntapatestin käyttöön seitsemässä Euroopan maassa. Kansainvälisessä työssään Sitra muun muassa koordinoi 25:n maan yhteishanketta EU:n terveysalan lainsäädäntöön liittyen ja järjesti jälleen kiertotalouden maailmanlaajuisen ykköstapahtuman, Maailman kiertotalousfoorumin, jonne kokoontuu sijoittajia, yritysten edustajia, tutkijoita ja ympäristöjärjestöjen edustajia. Tällainen yhdistelmä toimijoita on maailmassa täysin ainutlaatuisia.

Sitran työ näkyy myös, kun Euroopassa pyritään siihen, että matkustajien terveystiedot ovat tarvittaessa hoitohenkilökunnan saatavilla myös muissa maissa, tai siinä, kun maailman eri maat ryhtyvät laatimaan tiekarttoja kiertotalouteen, joka vähentää hukkaa ja riippuvuutta tuontimateriaaleista. Sitran työ kiertotalouden edistämisessä kytkeytyykin myös ajankohtaiseen aiheeseen, nimittäin turvallisuuteen. Paremmalla materiaalinkierrätyksellä EU pyrkii irtautumaan vahingollisista riippuvuuksista kriittisissä raaka-aineissa.

Puhemies! Vuosi 2023 jää monin tavoin Suomen historian kirjoihin: liityimme Natoon, tekoälyn haasteet ja mahdollisuudet konkretisoituivat uudella tavalla, energiansäästön tarve nousi vahvasti esiin ja valtion, kuten myös monien kotitalouksien, talouden tilanne heikentyi korkojen noustessa. Uusien haasteitten edessä Sitraa tarvitaan muistuttamaan päätöksentekijöitä ja kansalaisia pitkän aikavälin tärkeydestä ja tulevaisuuden isosta kuvasta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2024 vp

Tämä tehtävä on jopa aiempaa tärkeämpi, kun mediaympäristö kiihtyy ja tapahtumien virta nopeutuu.

Yksi tyypillinen väärinkäsitys liittyy myös Sitran rahoitukseen. Sitra kerää varat työhönsä sijoitusmarkkinoilta eli sijoittamalla rahaston varoja. Huomionarvoista on myös se, että valtaosa Sitran käyttämistä varoista kanavoituu yhteiskunnan hyödyksi rahoituksina, hankkeina ja kokeiluina. Sitra toimii Suomen innovaatiokentällä, ja sen panostukset ovat osa Suomen tki-panostuksia. Loppuvuonna 2023 Sitra teki poikkeuksellisen lahjoituksen CMI:n alaiseen Martti Ahtisaaren Rauhanrahastoon. Näinä sotaisina aikoina rauhantyöllä on potentiaalisesti suuri vipuvarsi miljoonien ihmisten ja heidän yhteisöjensä tulevaisuuteen.

Sitra tekee osansa myös talouden sopeuttamisessa. Parhaillaan Sitrassa ovatkin meneillään ylimpään ja keskijohtoon kohdistuvat yt-neuvottelut.

Sitran työtä arvioidaan säännöllisesti ulkopuolisten riippumattomien tutkijoiden voimin. Seuraava arviointi on parhaillaan käynnissä. Se tukee Sitran käynnistämää työtä strategiansa uudistamiseksi. Työn taustalla vaikuttavat globaalit muutokset, Suomen yhteiskunnalliset ja taloudelliset haasteet sekä yleinen epävarmuuden lisääntyminen. Hieno uutinen on se, että Sitrassa äskettäin toteutetun sidosryhmäkyselyn tulokset kertovat erittäin laajasta arvostuksesta Sitraa kohtaan. Tästä lähtökohdasta Sitran on hyvä suunnata kohti uutta vuotta ja uutta tekemistä ja uutta strategiaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

13.09 Jaana Strandman ps: Arvoisa puhemies! Sitran perustehtävä on luoda tulevaisuutta ja edistää talouden määrällistä ja laadullista kasvua. Sitran visiona on menestyvä Suomi, jossa ihmiset voivat hyvin. Sitran tulee ennakoida yhteiskunnan muutoksia, selvittää kehitysvaihtoehtoja, kokeilla sekä tehdä toimintamalleja ja tuoda ihmiset ja organisaatiot yhteen. Suomen taloutta, kilpailukykyä ja ihmisten hyvinvointia parantavien hankkeiden tulee jatkossakin olla Sitran ydintehtävä.

Käsillä olevasta toimintakertomuksesta vuodelta 2023 haluan nostaa esiin pari mielestäni merkittävää asiaa.

Ensimmäiseksi datatalous. Dataan liittyy maailmanlaajuisesti suuria mahdollisuuksia. Datan jakaminen organisaatioiden välillä vauhdittaa innovaatioiden ja uusien palvelujen luomista. Selvitys dataa jakavien yhteistyöverkostojen eli ekosysteemien toiminnasta kertoo, että verkostoituneet suomalaiset yritykset ja julkiset organisaatiot onnistuvat tehostamaan jaetun datan avulla prosessejaan sekä luomaan uusia ja parempia palveluita. Lisää osaamista kaivataan etenkin liiketoiminnan kasvattamiseen ja sitä kautta vientiin.

Kun talouskasvu hidastuu, paineet kohdistuvat työn tuottavuuden parantamiseen. Data tarjoaa tähänkin mahdollisuuksia ja ratkaisuja. Dataa hyödyntämällä sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla voidaan saavuttaa yli 700 miljoonan euron vuotuiset säästöt ja vapauttaa tuhansien hoitajien ja lääkäreiden työaika hoitotyöhön. Osa terveydenhuollon uudistamiseksi tehdyistä suosituksista on hallitusohjelmassa.

Puhdas siirtymä tarvitsee tuekseen datavetoisia ratkaisuja. Digitaalisten tuotepassien kehityksen edistäminen muun muassa tekstiili-, logistiikka- ja akkuteollisuuden aloilla on tärkeää. Tuotepassit mahdollistavat tiedon keräämisen sekä jakamisen tuotteiden materiaaleista ja ominaisuuksista läpi arvo- ja kuljetusketjun. Ne sisältävät tietoja esimerkiksi korjaus- ja kierrätysmahdollisuuksista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2024 vp

Sitra on osallistunut energiakriisin ratkomiseen rahoittamalla kahdeksaa energia-alan pilottia, jotka selvittävät datan hyödyntämistä energiansäästöissä. Ratkaisuihin painottuvat etenkin energian pienkäyttäjät, kuten kotitaloudet, pienyritykset ja taloyhtiöt. Sitra rahoitti myös datan jakamisen kokeiluja. Esimerkiksi merenkulun ja satamalogistiikan alan kokeiluissa kehitettiin tietoa-alueisiin pohjautuva teknologinen ratkaisu, joka tehostaa satamien laivaliikennettä. Sen avulla voidaan optimoida myös laivojen polttoaineen kulutusta ja vähentää päästöjä. Toivon Sitran sijoitusvarallisuutta käytettävän yhä enenevässä määrin juurikin tämentyyppisiin toimiin ja kanavoitavan tki-panostuksiin.

Arvoisa puhemies! Toisena asiana haluan nostaa Sitran yhteiskunnalliset ja demokratia-toimet. Sitra haluaa tavoittaa yhä laajempia kohderyhmiä, mikä on erittäin hyvä asia. Tärkeää on tuottaa mahdollisimman helppokäyttöisiä työkaluja, kuten digitaaliset ja selkokieliset megatrendikortit. Selkokielisiä kortteja, joilla halutaan kannustaa kansalaisia tulevaisuuspohdintoihin, on tilattu yli 1 000 pakkaa niin oppilaitoksiin, järjestöihin, yrityksiin. Kortteja on lähetetty ylä- ja yhtenäiskouluihin ja niistä koostettu opettajien avuksi luokkahuoneisiin sopivia opetusaineistoja. Käytännönläheistä koulutusta on järjestetty megatrendien hyödyntämisestä niin opettajille, yrityksille kuin julkiselle sektorille.

Sitra käynnisti EU:n tulevaisuuden johtamiskoulutuksen, jonka tavoitteena on vahvistaa suomalaisten päättäjien ja vaikuttajien EU-ennakkovaikuttamista. Pilottikurssilta valmistui 25 osallistujaa, kansanedustajia, virkamiehiä sekä etujärjestöjen, yritysten, median ja kansalaisjärjestöjen toimijoita. Suomi on EU-ennakkovaikuttamisessa usein ollut myöhässä, joten tähän tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Sitra toteutti useita puntaroivan demokratian kokeiluja muun muassa kahdeksalla hyvinvointialueella ja kunnissa. Näitä ovat muun muassa asukaspaneelit ja rakentavat verkko-keskustelut. Suomen ensimmäisen kansalaisparlamentin järjestäminen oli myös osallisuutta ja demokratiaa merkittävästi lisäävä. Noin 18 000 suomalaista kokeili uudenlaista rakentavaan keskusteluun ja kuunteluun tarkoitettua verkkoalustaa nimeltä Polis. Oikeusministeriön kanssa käynnistetty lainvalmistelun kehittämishanke on myös mielenkiintoinen avaus, jossa toteutetaan valtioneuvoston digitaalinen suunnittelu- ja seurantatyökalu lakihankkeille.

Arvoisa puhemies! Sitran tärkeä työ tässä ajassa on huomisen menestyvä Suomi, johon tulee kaikin keinoin pinnistellä eri menetelmin ja keinoin. Päämäärän tulee olla kirkas ja perustehtävän selvä jokaisella. Suomi tarvitsee kestäväää kasvua. Valtiovarainministeriö on arvioinut talouskasvun olevan vuonna 2024 nollan tuntumassa. Tuotannollisia investointeja ja tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa on verrattain vähän. Hallituksen talouden tavoitteena on taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu ja hyvinvointipalveluiden turvaaminen. Julkisen talouden velkasuhde tulee vakauttaa vuoteen 2027 mennessä. Sitralla on tärkeä rooli myös tässä työssä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

13.15 Juha Viitala sd: Arvoisa puhemies! Käsittelemme juuri Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran kertomusta vuodelta 2023. Useat tuntevat Sitran nimeltä, mutta harva välttämättä sisäistää, mitä kaikkea sen toiminta pitää sisällään. Sitra toimii laaja-alaisesti ja rakentaa osaltaan menestyvää Suomea. Useat ovat käyttäneet asioidessaan Sitran alustoja, kuten Suomi.fi-verkkopalvelua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2024 vp

Valtaosa Sitran käyttämistä varoista kanavoituu yhteiskunnan hyödyksi rahoituksen ja hankkeiden muodossa. Sitra teki loppuvuonna historiallisesti poikkeuksellisen lahjoituksen CMI:n alaiseen Martti Ahtisaaren Rauhanrahastoon. Geopolitiikan epävarmoina aikoina rauhantyöllä on suuri merkitys miljoonien ihmisten ja heidän yhteisöjensä tulevaisuuteen.

Yliasiamies Atte Jääskeläinen toteaa katsauksessaan, että moni muutos maailmassa on viime vuosina ollut epätoivottava. Hyvinvoinnin mittareista moni osoittaa alaspäin, ja yhteiskunnallista keskustelua leimaa polarisoituminen. Tämän asian kanssa on helppo olla samaa mieltä, ja näiden haasteiden ratkomiseen tarvitaan runsaasti erilaisia yhteisöjä sekä toimijoita.

Suomi ja muukin Eurooppa ovat isojen haasteiden edessä. On siis varmasti paikallaan, että Sitra uudistaa strategiaa vastaamaan ajan haasteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön. Tilanteiden muuttuessa omaa toimintaa tulee tarkastella rohkeasti uusin silmin. On myös rohkeutta olla muuttamatta mitään vain muuttamisen vuoksi, mikäli siihen ei nähdä tarvetta.

Muutamia avainsanoja, joita poimin katsauksesta: yhteiskunnallinen ennakointi ja koulutus, kestävyysratkaisut, reilu datatalous, demokratia ja osallisuus.

Itselläni on parasta aikaa menossa Sitran järjestämä kestävän talouspolitiikan johtamiskurssi, joten siltäkin osin tämän kertomuksen käsittely on itselleni ajankohtaista.

Toivotan Sitralle kaikkea hyvää tulevaisuuteen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

13.18 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Sitran toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023 on varsin kattava ja hyvin rakennettu, voisi sanoa, tietopaketti. Itse kiinnitin huomiota ”Vuoden 2023 kohokohdat” -listaukseen. Siellä kohdassa numero yksi lukee näin: ”Toteutimme useita puntaroivan demokratian kokeiluja muun muassa hyvinvointialueilla ja kunnissa, ja osallistuimme Suomen ensimmäisen kansalaisparlamentin järjestämiseen.” Samoin sitten kohdassa ”Tätä kokeilemme — Asukaspaneelista näkemyksiä Keski-Uudenmaan nuorten tukemiseen” on todettu: ”Paneelit tuovat asukkaiden äänen kuuluviin. Ne tarjoavat harkitun kansalaismielipiteen, esimerkiksi ratkaisuehdotuksia tai priorisointeja, demokraattisen päätöksenteon tueksi.” Nimenomaan nämä kohdat mielestäni ovat sen kaiken ydin, mikä Sitrassa on äärimmäisen hienoa ja hyvää, eli kansalaisvaikuttaminen, demokratian toteuttaminen ja vahvistaminen Sitran keskiössä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

13.19 Pihla Keto-Huovinen kok: Arvoisa puhemies! Elämme tällä hetkellä maailmassa, jossa tilannekuva on monella alalla synkkä. Suomen talous ei ole kasvanut 16 vuoteen, vaan olemme taantumassa. Julkinen taloutemme on vakavasti velkaantunut, ja hyvinvointiyhteiskuntamme palvelut ovat siksi uhattuina.

Orpon hallitus etsii talouden synkkiin näkyymiin ratkaisuja, jotka eivät ole mukavia ja helppoja. Samalla meidän tulee yhteiskuntana löytää ratkaisuja esimerkiksi väestön vanhenemiseen, syntyvyyden laskuun ja sote-henkilöstön saatavuuteen. Samaan aikaan tilanne itärajallamme on edelleen huolestuttava. Vierailimme tällä viikolla hallintovaliokunnan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2024 vp

kanssa itärajalla, ja tuo vierailu oli pysäyttävä: kilometritolkulla Nato-lankaa näytti karulla tavalla toimintaympäristön muutoksen. Vierailulla kävi täysin selväksi se, että meidän tulee käyttää muun muassa teknologian antamat hyödyt ja mahdollisuudet hyödyksemme, ei vain rajoillamme vaan myös monella muulla sektorilla.

Kriisit eivät myöskään rajaudu valitettavasti vain omille rajoillemme tai niiden sisäpuolelle. Sodat ja konfliktit maailmalla — Ukrainassa, Gazassa ja muualla — horjuttavat maailmantilannetta ja uskoamme tulevaan. Emme voi unohtaa myöskään ilmastokriisiä, jossa yleistyvät sään ääri-ilmiöt vaikuttavat esimerkiksi ilmastopakolaisuuden muodossa.

Arvoisa puhemies! Nyt ei kuitenkaan ole syytä vaipua synkkyyteen vaan päinvastoin hakea uudella tarmolla ratkaisuja tulevaisuuden kysymyksiin, joita me kansana ja ihmiskuntana tarvitsemme. Sitra on nimenomaan hyvä esimerkki organisaatiosta, joka keskittyy tähän työhön. Se ennakoii tulevaisuuteen vaikuttavia ilmiöitä ja toteuttaa kokeiluja, jotka auttavat yhteiskuntaamme uudistumaan ja vahvistavat sen kriisinkestävyttä. Tästä esimerkkinä terveysdatan kanssa tehty työ, yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa tai kiertotalousfoorumi. Sitran työllä tuotetaan vastuullisia ja tuoreita ratkaisuita tulevaisuuttamme varten. Sitran sidosryhmäkyselyn perusteella Sitra myös nauttii suurta arvostusta.

Arvoisa puhemies! Sitran tulevaisuus, jossa ihmiset voivat hyvin maapallon kantokyvyn rajoissa, on myös se tulevaisuus, jonka haluan tuleville sukupolville, ja siksi Sitran työ on ensiarvoisen tärkeää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.22 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on Sitran toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023, ja tässä Sitran toimintakertomuksessa mainitaan sana ”tulevaisuusvalta”. Tulevaisuudella on valtaa vaikuttaa siihen, mitä tapahtuu, ja tässä kertomuksessa kysytäänkin, kenelle tämä tulevaisuusvalta kuuluu ja millainen se mahdollisesti on ja miten toivottavana sitä pidetään.

Tulevaisuusvalta on sitä, että mietitään, ketkä pääsevät keskusteluun mukaan, kenen näkemyksiä otetaan huomioon ja keitä erilaisissa tulevaisuuskuvissa on edustettuina. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan aiheuttaa nuorille pelkoja ja pohdintaa, millainen on minun tulevaisuuteni. Ikääntyminen Suomessa aiheuttaa ikääntyneille pelkoja, millainen on minun tulevaisuuteni. Lapset miettivät, mikä on heidän tulevaisuutensa. Loppuuko koulukiisaaminen, miten heidän opintonsa edistyvät? Oma kuopukseni suorittaa varusmiespalvelusta parasta aikaa — hän on sotilaspoliisi — ja monesti mietin, mikä on hänen tulevaisuutensa. Miten mahtavat nuoret varusmiehet ja varusnaiset pohtia palvelustaan suorittaessaan sitä, mitä itärajalla tapahtuu, ja joutuvatko he kenties sotimaan?

Tarvitsemme moniäänistä keskustelua siitä, millaista tulevaisuutta me haluamme rakentaa, ja niillä valinnoilla ja päätöksillä, mitä teemme niin täällä eduskunnassa kuin omassa elämässämme, on kauaskantoisia seuraamuksia. Ei todellakaan ole merkityksetöntä, ketkä tulevaisuusvaltaa käyttävät. Arvoiset lehterillä istuvat nuoret! Teillekin tulevaisuusvalta on äärettömän tärkeää. Sitra rahoittaa tänä vuonna erilaisia tiimejä, jotka kehittävät ja kokeilevat eri menetelmiä tulevaisuusvallan laajentamiseen. Muun muassa helsinkiläisessä Arabian peruskoulussa on jo pohdittu, miten tulevaisuusvaltaa voisi jakaa nuorille kouluisa.

Arvoisa puhemies! Sitra Lab kertoo ohjelmistaan, joissa on kehitetty erilaisia ratkaisuja yhteiskunnalliseen muutokseen. Erilaisilla tiimeillä on ollut tällaisia erilaisia digitaalisia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2024 vp

osallistumisalustoja, joita on pilotoitu. Muun muassa Siilinjärvellä, jossa olen itse syntynyt ja nuoruuteni ja lapsuuteni viettänyt, on tällaista osallisuusalustaa käytetty ja kokeiltu. Myös Pohjanmaalla ja Kemissä on vahvistettu osallisuuden ja elinvoiman yhteyttä. Osallisuus on äärettömän tärkeää, se on sitä, että pääsee vaikuttamaan asioihin, saa oman äänensä kuuluviin, tulee nähdyksi ja kuulluksi. On tärkeää, että kaikilla, niin vauvoilla kuin vaareilla, on mahdollisuus osallistua omien asioidensa käsittelyn ja saada äänensä kuuluviin. Siksi Sitra tekee tärkeää työtä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jukkola, olkaa hyvä.

13.25 Janne Jukkola kok: Arvoisa puhemies! Täällä on kuultu useita hyviä puheenvuoroja Sitrasta, ja niihin on helppo yhtyä. Sitran hallintoneuvoston jäsenenä haluan nostaa esille havaintoni siitä, että Sitran toiminta todella on yhteiskunnallemme arvokasta ja edistää kehitystämme. Tarvitsemme tämänkaltaisen toimijan, joka kehittää ennakkolulottomasti yhteiskunnan eri toimintoja.

Sitrassa on hienoa se, että se tunnistaa muuttuvan maailman tarpeen. Se toimii aktiivisesti silloin, kun sitä tarvitaan, ja myös silloin, kun taustatyöt tehdään kaikessa hiljaisuudessa.

Sitran rahoitus herättää useasti keskustelua. Toimintaa rahoitetaan sijoittamalla rahaston varoja, ja sen tuotto käytetään toimintaan, josta se kanavoituu suomalaisten hyödyksi erilaisten hankkeiden, rahoituksen ja kokeilujen muodossa.

Arvoisa puhemies! Sitra on kehittynyt merkittäväksi toimijaksi rahoituksen, hankkeiden ja kokeilujen saralla. Erityisesti sen innovatiiviset aloitteet, kuten tekoälyn hyödyntäminen terveydenhuollossa ja ministeriöissä, ovat olleet keskeisiä Suomen kehityksen ja kilpailukyyn kannalta. On kunnia olla osa Sitran toimintaa, ja haluankin kiittää Sitraa sen merkittävästä panoksesta yhteiskunnan kehityksessä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.27 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Hallintoneuvoston lausumassa tosiaan korjattiin yleinen Sitran rahoitukseen liittyvä väärinkäsitys, ja haluan sen myös tässä salissa kertoa, aivan kuten hallintoneuvoston puheenjohtaja Lintiläkin sen esittelyssä kertoi. Eli Sitra tosiaan kerää rahansa sijoittamalla. Sitra ei suinkaan ole veronmaksajien suuntaan käsi ojossa, pikemminkin päinvastoin. Sitran eri hankkeet, kokeilut ja niiden tieto ennemminkin tuovat kuin ottavat verovaroja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme valitettavasti keskeyttämään tämän asian käsittelyn, ja sitä jatketaan myöhempänä ajankohtana.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.